

Den eneste sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af første behandling af:

*Forslag til lov om leje,
forslag til lov om boligbyggeri,
forslag til lov om ekstraordinær grundskyld
og ejendomsskyld til kommunen,
forslag til lov om ændring af lov om kom-
munale ejendomsskatter m. v.*

og

*forslag til lov om ændring i lov om folke-
forsikring. (Om personlige tillæg til invalide-
og folkepensionister m. v.).*

(Foregående forhandling findes i tidenden sp. 441).

Forhandlingen genoptoges.

Niels Andersen: Det lovkompleks, vi her behandler, vedrører mange mennesker på et fundamentalt område, idet det nemlig angår den pris, man skal betale for at have et hjem.

Der er i 1939 blevet grebet ind fra lovgivningsmagts side på dette område, og disse foranstaltninger har, således som boligministeren udtrykte det i sin fremsættelsestale, givet mange en forkert prisformelse vedrørende den pris, man anser for rimelig for en bolig.

Da restriktionerne blev indført, var der krig og ufred i verden, som hindrede en naturlig tilvækst i boligmassen, hvorfor det var en naturlig opgave for lovgivningsmagten at sikre, at der ikke kunne spekuleres med den forhåndenværende boligmasse eller finde nogen udbytning sted på grund af, at ekstraordinære tilstande rådede. Imidlertid har det været en naturlig opgave for de regeringer, der fulgte efter krigens ophør, at gennemføre en gradvis afvikling af disse krigsbetonede restriktioner. Der er foretaget små forsøg i den retning, men nogen afvikling har der jo slet ikke været tale om, og det er heller ikke nogen let opgave, netop fordi problemet berører noget meget fundamentalt i det enkelte menneskes tilværelse.

Imidlertid er alle enige om, at det vil være det bedste at komme frem til frie tilstande på bolig- og byggeområdet. Netop fordi restriktionerne har været opretholdt så længe, er opgaven blevet umådelig van-

skelig at løse, men det er altså nu faldet i trekantregeringens lod at løse denne opgave og i hvert tilfælde at føre denne lovgivning et væsentligt skridt frem mod en frigørelse, således at forholdene for de pågældende områder mest muligt kan nærme sig de tilstande, der ville have været rådende, såfremt udviklingen havde formet sig frit og uhæmmet.

Det er min opfattelse, at det, regeringen først og fremmest har haft for øje ved udarbejdelsen af de foreliggende lovforslag, er dette, at det skal være muligt for hver eneste borger at få en bolig, at få et hjem. Hensynet hertil har ikke gjort det muligt, at vi på én gang kom frem til den fulde frihed. Derfor er der i de foreliggende lovforslag stadig væk en del restriktioner, men tendensen peger klart og tydeligt frem mod en afvikling. Den lovgivning, der her foreligger forslag om, appellerer i høj grad til det frie initiativ, og her afhænger meget af, i hvor vid udstrækning restriktionerne fortsat skal have en afgørende indflydelse. Den økonomiske situation, der råder i øjeblikket, danner i virkeligheden et meget gunstigt grundlag for en frigørelse fra restriktionerne. Forudsætningen for helt frie forhold på såvel bolig- som byggeområdet er, at der tilvejebringes en så stor boligmasse, at der skabes den fornødne konkurrence, således at der faktisk tilvejebringes et overskud af boliger.

En anden betragtning, der har ligget til grund for udarbejdelsen af de foreliggende forslag, er den, at borgeren naturligvis skal have råd til at betale den pris, en bolig koster, såfremt alle restriktioner skal ophæves. Den pris, der i dag er på nybyggeriet, gør det i mange tilfælde umuligt for en almindelig arbejds løn at kunne klare en sådan boligudgift. Ønsker man at tilvejebringe sådanne tilstande, at en almindelig arbejds løn skal kunne klare en sådan boligudgift i nybyggeriet, er der efter min opfattelse to veje, man kan gå, såfremt man skal nå frem til dette mål: enten må man gøre byggeriet billigere, eller man må tilvejebringe sådanne tilstande, at borgerne får mulighed for at tjene mere. Begge veje er efter min opfattelse farbare. Byggeriet må kunne rationaliseres og gøres billigere, og de mindre renteudgifter på det fremtidige byggeri må betyde billigere boliger. Ind-